

¹O naazivlju i govoru HRT-meteorolooga

Poopis nekih naaziiva i izričaaaja hrvatskih meteorolooga što se učestalo čuju u izvievešćima i predskazanjima o (klimatskomu) vriemenu:

1. **početak (sredina, s(za)vršetak) daana** (po kontekstu - približna dneevna vriemenska razdioba),
2. **udar** (po kontekstu, najveća *brzina* zračnoga strujanja - vjetra - na mjernomu mjestu);
3. **(o)slabjeti** (po kontekstu - od sebe posta(ja)ti slabijim ili sporijim);
4. **(za)hlad(ni)jeti** (po kontekstu - od sebe posta(ja)ti hladnijim ili studenijim);
5. **na iztoku (zaapadu, sjeveru, jugu)** (po kontekstu - *mjesto* ili šire *područje* na kojemu se nešto sbiiva.

Ima ih još, ali za sada razmotrimo samo njihova neprimjerenost!

Ad 1. Ne samo da uporaba tzv. imeničkih posvojnih genitiiva nii'je u skladu s hrvatskom sročbom, a ovi su k tomu i "raztezljivih" znaaćeenja, nego se oovdje raadi o gruubomu zanemarivanju hrvatskoga jezičnog blaaga: *zora, svitanje, jutro, rano/kasno dopoodne, poodne, rano/kasno popoodne, predvečer, sumrak, nooc*.

Ad 2. *Udar* i *brzina* su ustaaljani i posve raazličiti fizikalni (međuse neovisni) pojmovi, pa je pogriešno, čak i bezsmisleno, najveću izmjerenu brzinu nazvati udarom. Za podsjetnik, *udar* je doticaj (kolizija) dvaju tieela od kojih se jedno giiba, a drugo miruje (u promatranomu sustavu!), dok je *sudar* doticaj (kolizija) dvaju tieela kad se oba giibaju (u promatranomu sustavu!). Umjesto o *udaru*, valjalo bi govoriti o *naaletu* ili *zaapuhu (refulu)*, jer se tii pojmovi veežu uz veliku *brzinu* zraačnoga strujanja (vjetra).

Ad 3. U Hrvatskomu Jeziku ne postoje glagoli "(o)slabjeti". Kad bi, naime, takvi postojali, postojali bi njihovi ekavski parnjaci "(o)slabeti". Ali takvih neema! No postoje povratni glagoli *(o)slabiti se* i njih treba raabiti kad se želi razluučiti izvršitelje.

Ad 4. Posve slično onomu pod točkom Ad 3.

Ad 5. *Iztok, zaapad, sjever* i *jug* su glavni zemaljski smjerovi, a *sjeveroiztok, jugoiztok, . . .* oni sporedni. Sve što se na Zemlji sbiiva, sbiiva se na nekomu mjestu ili širemu području (u/krroz odreeđeno vrieme). Budući da smjer nii'je mjesto, na njemu se ništa ne može sbiti (dogoditi). Dakle, umjesto (opet!) pogriešnih i bezsmislenih posvojnih genitiiva ("na iztoku Slavoonije, na jugu Jadrana, na sjeveru Europe,

---

¹st040618 (osvježeno početkom '26.)

...”), valja uporaabiti točne i smislene izričaje: *u istočnoj Slavooniji, na južnomu Jadranu, nad sjevernom Europom, ...*

Poštujući Vas i cieeneći Vaš raad,
srdačno Vas pozdravljam!
Nikica Uglešić.

P.S. Uzgređice, kad Vam već piišem, paar rieči o tzv. *klimatskim pomienama* što ih neprestance naglasujete. Ne raadi se o klimatskim promjenama, nego o smišljenu i naasilnu ljudskom djelovanje da bi se **poremetile (priiroodne) klimatske promjene**. Mooralo bi se, dakle, govoriti o *poremećaju klimatskih promiena (mieena)*. Znaam ovo:

- teorijsko i praktično iztražiiivanje o mogućemu utjecaju na začeeetke i tieekove (putanje) ciklonskih struuja odpočelo je ranih dvaadesetih godiina prošloga stoljeća;
- temeljna matematička pozadina biila je prilično dobro razraađena već šestdeesetih godiina (posebice, *Dinamički sustavi* i *Teorija o kaosu*);
- sliedili su prvi dobro osmišljeni matematički modeli, koji su se poslie poboljšaavali, te usavršaavanjem tehničkih mogućnosti i (kompjutorskoga) računalstva, postali viidno učinkovitima.

Zašto i kada “zemaljski gospodaari” poseežu i za tiim sredstvom, prosuudite saami!

Naadam se da Vam mooj provopis nee’će omesti razumjeevanje napiisanoga. Naprotiv, držim da će vam pomoći u razlučiiivanju ijekavske jugoslaveenštine (što ju “promoviirate”) od Hrvatskoga Jezika.